

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/356/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1108235448
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1108235448.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a Mgr. Adely Unčovskej, v právnej veci žalobcu: Banskobystrický samosprávny kraj, so sídlom Nám. SNP č. 23, Banská Bystrica, IČO: 37 828 100, zastúpeného: Ulianko & partners s.r.o., so sídlom Nám. SNP č. 27, Zvolen, IČO: 36 856 517, proti žalovanému: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, so sídlom Špitálska č. 4,-6, a 8, Bratislava, IČO: 00 681 156, zastúpenému: Martin Pavle s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Pribinova 4, Bratislava, IČO: 36 860 450, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5 624 045,66 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 27. januára 2014, č.k. 7C/200/2008- 734, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žalovanému sa proti žalobcovi p r i z n á v a nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanému domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 5 624 045,66 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4 164 077,54 eur od 11.6.2009 do 20.9.2009, vo výške 9 % ročne zo sumy 5 174 865,54 eur od 21.9.2009 do 13.1.2010 a vo výške 9 % ročne zo sumy 5 624 045,66 eur od 14.1.2010 do zaplatenia a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 42 057,28 eur, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, do rúk právneho zástupcu žalovaného.

1.2. Zamietajúci výrok vo veci samej právne odôvodnil § 451 ods.2, § 454, § 585 ods.1, 2, 3, § 586 ods. 1, 2, § 587 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že pre posúdenie dôvodnosti žaloby považoval za prvoradé špecifikovať záväzok, ktorý mal žalobca plniť za žalovaného. Z obsahu spisu ako i z vyjadrení strán sporu zistil, že žalobca mohol plniť tri záväzky, a to z Dohody o urovaní zo dňa 15.10.2007 (ďalej aj „Dohoda,“), z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 302/2000 zo dňa 8.10.2002 (ďalej aj „Rozsudok,“), ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 5.11.2002 a zo Zmluvy o dielo zo dňa 28.7.1997 v znení jej Dodatku zo dňa 1.9.1997 záväzok predstavujúci nezaplatenú časť ceny diela. Z vykonaného dokazovania, najmä zo žaloby (čl. 5), z ďalších vyjadrení žalobcu ako aj z výpisov z účtu (čl. 133-148, 249-257, 266-275, 312-319, 358-362) mal za preukázané, že žalobca plnil záväzok vyplývajúci z Dohody o urovaní zo dňa 15.10.2007, keďže platby, ktoré poukazoval spoločnosti AKUS, a.s. boli poukazované na číslo účtu uvedené čl. IX bod 5 Dohody a (spravidla) v lehotách a splátkach vo výške podľa Splátkového kalendára k Dohode.

1.3. Súd prvej inštancie konštatoval, že skutková podstata bezdôvodného obohatenia je naplnená za predpokladu, že ten, kto plnil inému (poskytol mu plnenie, ktoré má majetkovú hodnotu), túto povinnosť

nemal a plnil, namiesto toho, kto bol na toto plnenie povinný (t.j. namiesto dlžníka). Nie je rozhodujúce, či plnenie bolo poskytnuté so súhlasom dlžníka, no nesmie ísť o situáciu, kedy by bolo plnené proti jeho vôli. Predpokladom je, že prijatím plnenia veriteľom zanikol dlh dlžníka. Dlžník, za ktorého bolo plnené, sa tak stáva obohateným na úkor toho, kto za neho veriteľovi plnenie poskytol (uspokojil veriteľovu pohľadávku, prípadne iba čiastočne). Takýmto splnením dlžníkovho dlhu sa jeho majetkový stav neznižil, ako by tomu bolo, pokiaľ by svojmu veriteľovi plnil zo svojho. Obohatený tak získava majetkový prospech v okamihu, keď zanikol jeho dlh. Právna povinnosť k plneniu medzi dlžníkom a veriteľom môže vyplývať zo zákona alebo zo zmluvného záväzku. Ten, kto plnil za iného (dlžníka), má právo požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia od toho, za koho plnil, a nie od toho, komu plnil. Pokiaľ však ten, kto plnil, tak urobil nie za iného (za osobu povinnú plniť) ale v omyle, že plní veriteľovi svoj vlastný dlh, nejde o plnenie za iného v zmysle § 454 Občianskeho zákonníka, ale o plnenie bez právneho dôvodu. Plnením, ktoré bolo poskytnuté omylom, totiž dlh nezaniká (§ 451 Občianskeho zákonníka) a ten, kto plnil, má právo na vydanie bezdôvodného obohatenia proti tomu, kto toto plnenie prijal, zatiaľ čo podľa § 454 Občianskeho zákonníka je povinný vydať bezdôvodné obohatenie ten, za ktorého bolo plnené. Rovnaká situácia nastáva v prípade, že niekto plnil inému v domnení, že plní za dlžníka, hoci ten, za ktorého bolo plnené, nič nedlhoval alebo svoj záväzok už skôr splnil. K obohateniu toho, za ktorého bolo plnené, nemôže dôjsť bez toho, aby poskytnutým plnením jeho dlh úplne, prípadne iba čiastočne zanikol (rozhodnutie NS SR 2Mcdo/23/2011 z 29.1.2013).

1.4. V danom prípade boli účastníkmi Dohody o urovnaní zo dňa 15.10.2007 výlučne žalobca a spoločnosť AKUS, a.s.; pri jej uzatváraní mal žalobca pochybnosti o tom, že je dlžníkom. Poukazujúc na citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v prípade, že sa žalobca mylne domnieval, že plní vlastný dlh, nedošlo k bezdôvodnému obohateniu podľa § 454 Občianskeho zákonníka, pretože poskytnutím takéhoto plnenia dlh (záväzok z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 302/2000 zo dňa 8.10.2002) nezanikol v časti, v ktorej bolo veriteľovi (spoločnosti AKUS, a.s.) poskytnuté plnenie. Záväzok zanikne splnením len v prípade, ak je splnený riadne, včas a dlžníkom, prípadne osobou, ktorú na to dlžník splnomocnil. Plnenie, ktoré žalobca poskytol spoločnosti AKUS, a.s. (v omyle, že plní vlastný dlh) bolo plnením bez právneho dôvodu a žalobca má v takomto prípade nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od spoločnosti AKUS, a.s. podľa § 454 Občianskeho zákonníka.

1.5. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že dohodou o urovnaní si môžu strany upraviť práva a povinnosti, ktoré sú medzi nimi sporné. Urovanie je systematicky v Občianskom zákonníku zaradené v 6 oddiele 8. časti nazvanej zánik záväzkov. Nevyhnutným predpokladom platného uzatvorenia dohody o urovnaní je vo všeobecnosti existencia skoršieho platného záväzku, ktorý má byť dohodou urovaný a ktorý urovaním zanikne. Pretože v čase uzatvorenia Dohody o urovnaní zo dňa 15.10.2007 medzi žalobcom a spoločnosťou AKUS, a.s. žiaden skorší záväzok neexistoval (k uzatvoreniu Dohody došlo zo strany žalobcu v dôsledku omylu, že takýto záväzok existuje v podobe záväzku z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 302/2000 zo dňa 8.10.2002), nemohlo dôjsť k platnému uzatvoreniu dohody o urovnaní. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti konštatoval, že Dohoda o urovnaní zo dňa 15.10.2007 je absolútne neplatným právnym úkonom zdôrazňujúc, že k totožnému záveru dospel aj Okresný súd v Banskej Bystrici v rozsudku č.k. 64Cb/61/2010-238 zo dňa 19.4.2011, potvrdenom rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Cob/269/2011 zo dňa 5.12.2012. Uvedené znamená, že žalobca poskytol spoločnosti AKUS, a.s. plnenie z neplatného právneho dôvodu (z neplatnej Dohody o urovnaní zo dňa zo dňa 15.10.2007) a pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní je spoločnosť AKUS, a.s. a nie žalovaný.

1.6. S prihliadnutím ku skutočnosti, že žalobca na pojednávaní dňa 27.1.2014 výslovne uviedol, že plnil záväzok zo Zmluvy o dielo zo dňa 28.7.1997 v znení jej Dodatku zo dňa 1.9.1997, súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal tým, či by plnením tohto záväzku nemohlo dôjsť na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcu. Po vykonanom dokazovaní a vyhodnotení zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že záväzok zo Zmluvy o dielo zo dňa 28.7.1997 v znení jej Dodatku zo dňa 1.9.1997 sa právoplatnosťou rozhodnutia Okresného súdu Zvolen sp. zn. Cb 302/2000 zo dňa 8.10.2002 zmenil na záväzok z tohto rozsudku. Poukazujúc na § 154 zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej „O.s.p.“) zdôraznil, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. Cb 302/2000 bol vyhlásený dňa 8.10.2002, t.j. vychádza (resp. mal vychádzať) zo stavu veci k tomuto dátumu. K prechodu zriaďovacej pôsobnosti k H. L. L. Ú., H. T. K. na žalobcu došlo podľa ust. § 3 písm. e/ bod 1 v spojení s čl. XXII zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky ku dňu 1.1.2002. Súd prvej

inštancie s odkazom na § 12 ods. 1, 2, § 3 ods. 1, 2 zák. č. 446/2001 Z.z. o majetku vyšších územných celkov dospel k záveru, že k rovnakému dňu, teda k 1.1.2002 prešli do vlastníctva žalobcu aj veci, ku ktorým na neho prešla zriaďovateľská funkcia (majetok a záväzky DSS). V čase vyhlásenia rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 302/2000 zo dňa 8.10.2002 bol zriaďovateľom H. L. L. Ú., H. T. K. žalobca. Preto akékoľvek námietky, vzťahujúce sa ku skutočnosti, kto je dlžníkom záväzku zo Zmluvy o dielo, predstavujúceho nezaplatenú časť ceny diela, stratili právnu relevanciu; Okresný súd Zvolen o tejto skutočnosti rozhodol sp. zn. 302/2000 zo dňa 8.10.2002 tak, že dlžníkom je H. L. L. Ú., H. T. K. a túto skutočnosť nemožno opätovne preskúmavať (§ 159 ods. 3 O.s.p.).

1.7. Súd prvej inštancie s poukazom na uvedené dospel k záveru, že je podľa § 159 ods. 2 O.s.p. výrokom rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. Cb 302/2000 zo dňa 8.10.2002 viazaný, vrátane určenia, kto je dlžníkom (a veriteľom) záväzku zo Zmluvy o dielo zo dňa 28.7.1997 v znení jej Dodatku zo dňa 1.9.1997, resp. kto bol týmto dlžníkom (a veriteľom) v deň vyhlásenia rozsudku. Žalobca netvrdil ani nepreukázal, že odo dňa vyhlásenia označeného rozsudku sa dlžníkom záväzku z rozsudku stal žalovaný a jeho pasívnu vecnú legitímáciu vyvodzoval zo skutočností, ktoré nastali pred vyhlásením rozsudku a ktoré vyhlásením rozsudku stratili právnu relevanciu. Dlžníkom záväzku z Rozsudku je stále H. L. L. Ú., H. T. K., pretože tento subjekt so samostatnou právnou subjektivitou stále existuje, nebol podľa § 21 ods. 11 zák. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy zrušený rozhodnutím zriaďovateľa a ani podľa skutočností uvedených stranami nedošlo k inej zmene v subjekte dlžníka tohto záväzku odo dňa vyhlásenia Rozsudku (v tomto smere súd prvej inštancie akceptoval podľa § 226 O.s.p. právny názor odvolacieho súdu vo vzťahu k otázke zániku H. L. L. Ú., H. T. K.). Vzhľadom na uvedené, ak by žalobca plnil záväzok zo Zmluvy o dielo zo dňa 28.7.1997, neskôr transformovaný na záväzok z rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. Cb 302/2000 zo dňa 8.10.2002, mohol by ho plniť jedine namiesto H. L. L. Ú., H. T. K..

1.8. K námietkam žalobcu produkovaným v priebehu konania ďalej uviedol, že v exekučnom konaní v zásade môže dôjsť k situácii, keď je vydané poverenie voči osobe, ktorá nie je dlžníkom z exekučného titulu; práve takúto situáciu predpokladá § 50 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku. Ak dôjde k vydaniu poverenia voči osobe, ktorá nie je dlžníkom k exekučnému titulu, označený povinný sa podľa § 50 Exekučného poriadku môže brániť námietkami proti exekúcii. Žalobca sa v exekučných konaniach proti nemu vedených bránil námietkami proti exekúcii, pričom jeden z dôvodov jeho námietok bola aj skutočnosť, že nie je právnym nástupcom osoby, uvedenej v exekučnom titule ako dlžník. Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani s námietkou žalobcu o tom, že ani jedna zo strán sporu nebola účastníkom konania vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. Cb/302/2000, preto sú účinky tohto rozhodnutia na žalobcu a žalovaného sporné, poukazujúc na znenie § 159 ods. 1, 2 O.s.p., ako aj na právne skutočnosti, ktoré nastali po vyhlásení uvedeného rozsudku (zmluvy o postúpení pohľadávok, prípadný zánik H. L. L. Ú., H. T. K.). K ďalším námietkam žalobcu vznesených na pojednávaní dňa 27.1.2014 (z nepráva nemôže vzniknúť právo, záväzok zo zmluvy o dielo je záväzkom štátu) súd prvej inštancie uviedol, že aby tieto námietky mali právom predpokladaný právny účinok, bolo potrebné ich uplatniť v konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. Cb/302/2000, najneskôr riadnymi alebo mimoriadnymi opravnými prostriedkami proti meritórnemu rozhodnutiu.

1.9. Súd prvej inštancie z dôvodu nadbytočnosti nevykonal dôkaz navrhnutý žalobcom na pojednávaní dňa 20.12.2013, a to výsluch svedka K. Y., ktorého žalobca žiadal vypočuť ku skutočnostiam, za akých došlo k podpisu k Dohody o urovnaní zo dňa 15.10.2007 a k tomu či v čase podpisu mal žalobca vedomosť, že bude plniť svoj dlh alebo dlh iného). V tejto súvislosti uviedol, že Dohodu o urovnaní vyhodnotil ako neplatnú a jej neplatnosť sa dovoľával aj samotný žalobca, poukazujúc na rozhodnutia Okresného súdu v Banskej Bystrici č.k. 64Cb/61/2010-238 zo dňa 19.4.2011 a Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Cob/269/2011 zo dňa 5.12.2012.

1.10. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 149 ods. 1 O.s.p., § 14 ods. 1 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. a plne úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 42 057,28 eur za tri úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom (28.11.2013) vo výške 14 009,63 eur s DPH (11 674,69 eur + 2 334,94 eur DPH), účasť na pojednávaní dňa 12.12.2013 vo výške 14 009,63 eur s DPH, účasť na pojednávaní dňa 27.1.2014 vo výške 14 009,63 eur s DPH spolu s režijným paušálom vo výške 2 x 9,37 eur s DPH (7,81 eur + 1,56 eur DPH za rok 2013) a 1 x 9,65 eur s DPH (8,04 eur + 1,61 eur DPH za

rok 2014). Pri zohľadnení účelnosti vynaložených trov uplatnených úspešnou stranou sporu nepriznal žalovanému náhradu trov konania za úkon právnej služby - ďalšia porada s klientom v trvaní 1,25 hod zo dňa 23.1.2014.

2.1. Proti rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca navrhujúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie namietajúc, že súd prvej inštancie odňal strane sporu možnosť konať pred súdom (§ 205 ods.2 písm. a/ O.s.p.); súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods.2 písm. c/ O.s.p.); súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doposiaľ neboli uplatnené (§ 205 ods.2 písm. e/ O.s.p.) a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 písm. f/ O.s.p.). Odvolateľ označil napadnutý rozsudok za nezákonný, zmätočný a nespravodlivý a vychádzajúci z neúplne zisteného skutkového stavu veci. Napadnutý rozsudok je v podstatnej časti bez odôvodnenia zodpovedajúceho ustanovenia § 157 ods.2 O.s.p., neobsahuje relevantné právne posúdenie a vyhodnotenie, z ktorého by bolo možné vyvodiť, akými úvahami bol súd prvej inštancie vedený pri posudzovaní rozhodujúcich otázok pre vydanie rozhodnutia. Odvolateľ uviedol, že nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku mu neumožňuje primerane reagovať na jeho nedostatky a v dostatočnej miere argumentovať, prípadne namietat jeho skutkové a právne závery. V napadnutom rozsudku sa súd prvej inštancii vôbec nezaoberal skutočnosťou, či došlo k zániku pôvodného subjektu Ústavu sociálnej starostlivosti so sídlom Detva, Detva Piešť II, Detva, IČO 0064540 a to napriek skutočnosti, že na strane 8 konštatoval zriadenie H. L. L. Ú. žalobcom ako zriaďovateľom až zriaďovacou listinou č. XXX/XXXXXX zo dňa 25. 6. 2002 s účinnosťou od 1. 7. 2002.

2.2. Odvolateľ opakovane zdôraznil, že ním poskytnuté plnenie spoločnosti AKUS, a.s. je plnením, na ktoré bol preukázateľne povinný žalovaný, ktorý sa na jeho úkor v zmysle § 454 Obč. zákonníka bezdôvodne obohatil. Spoločnosť AKUS, a.s. prijala plnenie, na ktoré však bol povinný žalovaný. Mal za zrejmé, že v tomto konaní ide o prípad, v ktorom existuje právna povinnosť na konkrétne plnenie u toho, za ktorého bolo plnené (za žalovaného) a naopak neexistuje právna povinnosť na strane toho, kto za neho jeho povinnosťou splnil, t. j. na strane žalobcu. Vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného poukázal na § 4 ods.1 písm. a/, b/, § 3 ods.1 zák. č. 446/2001 o majetku vyšších územných celkov. Podľa názoru odvolateľa je nesporné, že predmetný záväzok judikovaný v konaní Okresného súdu Zvolen sp.zn. Cb 302/00 je záväzok, ktorý sa stal v zmysle § 55d ods. 6 zák. č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách majetkom Krajského úradu v Banskej Bystrici a po jeho zániku s poukazom na § 8 ods. 14 zák. č. 515/2003 Z.z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 66 zák. č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci, resp. v spojení s § 2 písm. a/ zák. č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov prešiel na žalovaného, ktorý je jediným pasívne legitimovaným subjektom. Pohľadávka či záväzok z činnosti štátnej rozpočtovej, či príspevkovej organizácie môžu byť len vo vlastníctve štátu a nie je rozhodujúce, či právnym dôvodom vzniku pohľadávky, resp. záväzku je nesplnenie záväzku zo záväzkovo právneho vzťahu vzniknutého z činnosti tejto organizácie v rámci predmetu jej činnosti alebo v súvislosti s ním alebo že zmluvnou stranou záväzkovo - právneho vzťahu bol priamo štát. V tomto kontexte vyznieva aj v priebehu konania žalovaným uvádzaný rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2 Cdo/94/2002. Aj preto mohol správca v súdnom konaní vystupovať samostatne ako vecne legitimovaný subjekt. Novelou zákona o správe majetku zák. č. 618/2004 Z.z. sa preto pre odstránenie pochybností výslovne zakotvilo, že štátne rozpočtové a príspevkové organizácie nenadobúdajú majetok do svojho vlastníctva, ale výlučne do vlastníctva štátu. V priebehu celého konania žalobca tvrdil, že H. Ú. síce uzavrel zmluvu o dielo ako správca majetku štátu a bol nositeľom určitých práv a povinností, no nikdy nemohol majetok (ktorým sú aj záväzky) nadobudnúť do svojho vlastníctva, ale len do vlastníctva štátu. Jednalo sa teda o záväzok štátu, resp. v zmysle § 55d ods.6 zák. č.303/92 5 Z.z. záväzkom pôvodného zriaďovateľa. Filozofiou decentralizácie verejnej správy, a teda aj zákona o majetku vyšších územných celkov bolo, aby do vlastníctva novovznikajúcich vyšších územných celkov neprešli tzv. prevádzkové dlhy vzniknuté do dňa prechodu majetku štátu, ale aby tieto na základne novoprijatého ustanovenia § 55d ods. 6 zák. č. 303/1995 Z.z. zákona o rozpočtových pravidlách uhradil doterajší zriaďovateľ. Novoprijaté ustanovenie § 55d ods.6 zák. č. 303/1995 Z.z. reagovalo na dlhy, ktoré neprechádzali do vlastníctva vyšších územných celkov. Akýkoľvek iný výklad ustanovení zák.č. 446/2001 Z.z. o majetku

vyšších územných celkov alebo zák. č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách by bolo v príkrom rozpore s ideou, resp. významom reformy verejnej správy a decentralizácie pôsobností štátu na obce alebo vyššie územné celky a súčasne by znamenalo, že štát, t.j. Slovenská republika by sa v rámci reformy verejnej správy zbavila svojich splatných záväzkov na úkor obcí alebo vyšších územných celkov.

2.3. Odvolateľ ďalej skonštatoval absolútnu neprijateľnosť a nesprávnosť právnej konštrukcie súdu prvej inštancie, podľa ktorej by sa mal pôvodný záväzok zo Zmluvy o dielo zo dňa 28.7.1997 v znení Dodatku zo dňa 1. 9. 1997 právoplatnosťou rozhodnutia Okresného súdu Zvolen sp.zn. Cb 302/00 zmeniť na záväzok z tohto rozsudku. Právoplatnosťou označeného rozsudku došlo len k procesnému potvrdeniu, nie zmene či nahradeniu hmotnoprávneho vzťahu, a to len medzi účastníkmi predmetného konania. Za nesprávny a nemajúci oporu v žiadnom všeobecne záväznom právnom predpise považoval i názor súdu prvej inštancie vzťahujúci sa ku skutočnosti, kto je dlžníkom záväzku z predmetnej zmluvy o dielo, predstavujúceho nezaplatenú časť ceny diela. Rovnaký záver uviedol i vo vzťahu k názoru o viazanosti súdu podľa § 159 ods.2 O.s.p. výrokom rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. Cb 302/2000 zo dňa 8.10.2002 vrátane určenia, kto je dlžníkom a kto je veriteľom záväzku zo Zmluvy o dielo zo dňa 28.7.1997 v znení Dodatku zo dňa 1.9.1997, resp. kto bol týmto dlžníkom a veriteľom v deň vyhlásenia rozsudku. Za vážne pochybenie prvoinštančného súdu označil odvolateľ zamietnutie dôkazného návrhu - výsluchu svedka H.. K.. Y. Y. Z., ktorým chceli ozrejmiť skutočnosti, za akých došlo k podpisu Dohody o urovaní a zároveň mal tento svedok ako vtedajší predseda BBSK ozrejmiť, či mal žalobca vedomosť, že bude plniť svoj dlh alebo dlh iného. Neakceptovaním uvedeného dôkazného návrhu mu bola preukázateľne odňatá možnosť konať pred súdom, nebol úplne zistený skutkový stav veci a nie je vylúčené, že doteraz zistený skutkový stav by po realizácii predmetného výsluchu neobstál, nakoľko by vyšli najavo ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy doteraz neuplatnené.

2.4. Vo vzťahu k výroku o trovách konania odvolateľ namietol účelnosť ich vynaloženia, a to ani v prípade plného procesného úspechu (142 ods.1 O.s.p.). Žalovaný sa prakticky počas celého konania bránil sám, písal obsažné vyjadrenia, prezentoval sa ústnymi prednesmi na pojednávaniach tak pred súdom prvej inštancie ako aj pred odvolacím súdom. Právneho zástupcu si zvolil len vo faktickom závere konania a jeho právny zástupca právnu obranu žalovaného o žiadny zásadný právny názor nerozšíril.

3.1. Žalovaný v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že žalobca v odvolaní opakovane uvádza skutočnosti, ktoré tvrdil už počas konania na súde prvej inštancie a jeho závery o tom, že napadnutý rozsudok je zmätočný, nezákonný a nespravodlivý a nepreskúmateľný sú irelevantné. Súd prvej inštancie sa v rozhodnutí riadne vysporiadal s otázkou, kto je nositeľom záväzku zo Zmluvy o dielo zatvorenej dňa 28.7.1997 medzi H. L.Á. L. Ú., H. T. K. ako objednávateľom a K.. R. U. L.-Y. T. ako zhotoviteľom v znení neskorších dodatkov. Preto akékoľvek námietky vzťahujúce sa ku skutočnosti, kto je dlžníkom záväzku z označenej Zmluvy stratili právnu relevanciu. Okresný súd Zvolen o tejto skutočnosti rozhodol rozsudkom sp.zn. Cb 302/2000 zo dňa 8.10.2002 tak, že dlžníkom je Ú.. Aj neplatná Dohoda o urovaní uzatvorená medzi spol. AKUS, a.s. a žalobcom dňa 15.10.2007 na základe ktorej žalobca plnil spol. AKUS, a.s., bola uzatvorená na podklade rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. Cb 302/2000.

3.2. Žalovaný ďalej uviedol, že súd prvej inštancie sa skutočnosťou, či došlo k zániku pôvodného subjektu Ústavu sociálnej starostlivosti so sídlom Detva, Detva Piešť II, IČO: 00 648 540 zaoberal na str. 14 napadnutého rozsudku. Na str. 12 rozhodnutia sa nezaoberal otázkou platnosti Dohody o urovaní ale otázkou, na základe akého úkonu žalobca platil spoločnosti AKUS, a.s. žalovanú čiastku. Jeho argumentácia, keď konštatoval neplatnosť Dohody o urovaní a zároveň kvalifikoval, že peňažné úhrady žalobca uhrádzal v prospech AKUS, a.s. na základe neplatnej Dohody o urovaní je logická a je možné od nej odvodiť, že žalobca plnil spol. AKUS, a.s. z neplatného právneho úkonu (§ 451 ods. 2 Obč. zákonníka) a nie za žalovaného. V tomto prípade sa teda bezdôvodne obohatila spol. AKUS, a.s. a neprávom prijaté plnenie by mala vydať práve táto spoločnosť. Podľa názoru žalovaného Okresný súd Zvolen prejedikoval nositeľa záväzku zo zmluvy o dielo, ktorým je Ú.. Ak by záväzok zo zmluvy o dielo mal byť záväzkom žalovaného, zriaďovateľa, štátu, resp. tretej osoby, tak v označenom rozsudku mala byť táto osoba uvedená. Naviac, rozsudok Okresného súdu Zvolen bol vydaný až po údajnom prechode záväzku na žalovaného - k prechodu pôsobnosti zriaďovateľa Ú. z Krajského úradu v Banskej Bystrici na žalobcu došlo k 1.7.2002, pričom rozsudok Okresného súdu Zvolen bol vydaný až

8.10.2002. Na základe označeného rozsudku nemôže byť vedená exekúcia voči žalovanému (po vydaní rozsudku nenastal prechod záväzkov), ale len voči Ú..

3.3. Vo vzťahu k priznanej náhrade trov právneho zastúpenia žalovaný uviedol, že jeho právny zástupca sa podieľal aj na príprave vyjadrení, zúčastňoval sa rokovaní a riešil právne otázky sporu od decembra 2012. Poskytovaniu právnych služieb v tejto právnej kauze predchádzalo oboznámenie sa s rozsiahlou spisovou agendou týkajúcou sa sporu a skutočnosťami z minulosti relevantnými pre poskytovanie právnych služieb, ktoré necelé dva roky po angažovaní právneho zástupcu docielil plný úspech žalovaného. Sám právny zástupca žalobcu je v poradí tretím právnym zástupcom a napriek tomu, že je angažovaným právnym zástupcom nie od začiatku konania, požadoval v prípade úspechu v spore náhradu trov právneho zastúpenia.

4. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.).

5. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo odvolaním možné napadnúť rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ to nevyučoval zákon (§ 201 v spojení s § 202 O.s.p.). Odvolanie bolo prípustné proti rozhodnutiu len z dôvodov uvedených v § 205 ods.2 O.s.p.. Odvolanie žalobcu vyvolalo v danom prípade účinok, ktorý zostáva zachovaný aj po 1. júli 2016 (§ 470 ods. 2 C.s.p.) - odvolateľom napadnuté rozhodnutie bolo preto možné podrobiť meritórnemu odvolaciemu prieskumu. Odvolací súd ďalej konštatuje, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval v konaní a pri rozhodovaní s použitím ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016. O odvolaní žalovanej rozhodoval odvolací súd po nadobudnutí účinnosti zák.č. 160/2015 Z.z., viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

6. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.), sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, ktorým zamietol žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia, v ktorom dostatočne, podrobne a presvedčivo zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vyporiadal i s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods. 2, 3 C.s.p.), ktoré odvolateľ zopakoval v podanom odvolaní. Z uvedeného dôvodu využíva možnosť danú mu ust. § 387 ods.2 C.s.p. v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

7. V záujme vyporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd uvádza nasledovné.

8. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva strany sporu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument strany nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranou, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008). Právo na spravodlivý súdny

proces je naplnený tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/2004). Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je k námietkam žalobcu „o nedostatku riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, v ktorom absentuje relevantné právne posúdenie a vyhodnotenie, z ktorého by bolo možné vyvodiť akými úvahami bol súd vedený pri posudzovaní rozhodujúcich otázok“ možné konštatovať, že odvolaním napadnuté rozhodnutie uvedeným požiadavkám vyhovuje a námietky žalobcu sú nedôvodné a nepodložené.

9. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. v znení účinnom do 30.6.2016 (t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) vyplývajúceho z obsahu odvolania odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 133 až § 135 O. s. p.. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 133 až § 135 O. s. p. alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

10. Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods.2 písm. c/ O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2016) je treba uviesť, že odvolací súd v tomto smere nezistil žiadne pochybenia. Postup súdu prvej inštancie, ktorý v priebehu pojednávania nariadeného na deň 20.12.2013 ako nadbytočné zamietol vykonanie dôkazu navrhnutého žalobcom - výsluch svedka Ing. Murgaša bol v súlade s ust. § 120 ods.1 O. s. p. v znení účinnom do 30.6.2016. V zmysle citovaného ustanovenia súd nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nemusí vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie strán sporu. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu a skutkového stavu vyplývajúceho z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie i odvolací súd považuje vykonanie výsluchu žalobcom navrhnutého svedka za nadbytočný a nesmerujúci k objasneniu skutočností majúcich podstatný význam pre právne posúdenie veci.

11. K námietke odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. v znení účinnom do 30.6.2016) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade, v ktorom konajúci súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery o tom, že vznik bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobcu nebol v konaní preukázaný (pri dôslednom posúdení Dohody o urovnaní zo dňa 15.10.2007, rozsudku

Okresného súdu Zvolen sp.zn. Cb 302/2000 zo dňa 8.10.2002 a Zmluvy o dielo zo dňa 28.7.1997 v znení jej Dodatku zo dňa 1.9.1997) a aplikoval správny právny predpis, namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená.

12. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie (vrátane správneho výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie) podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

13. K námietkám odvolateľa smerujúcich proti prijatému výroku o trovách konania odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tejto časti vecne a právne správne, vychádzajúce z premisy plného úspechu žalovaného v spore (§ 142 ods.1 O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2016). Podstatným kritériom pri priznávaní náhrady trov konania podľa citovaného ustanovenia je len to, aby sa jednalo o trovy účelne vynaložené pri uplatňovaní práva žalovaného na súdnu ochranu. Účelnosť trov sa dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods.2 Ústavy SR). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobe, k meritórnemu vyjadreniu strany sporu, k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdnych poplatkov a na hotové výdavky. Za účelne vynaložené trovy konania sa považujú i trovy právneho zastúpenia, odrážajúce právo každej strany sporu na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci bola zastúpená advokátom.

14. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania použil správne ustanovenie procesného predpisu, keď pri rozhodovaní dôsledne posudzoval účelnosť trov žalovaného vynaložených pri uplatňovaní jeho práva. Ustanovenie § 150 ods.1 O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2016, ktorého nepoužitie namieta v odvolaní žalobca, umožňovalo súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadnúť výnimočne na zvláštnosti prejednáwanej veci a prispieť tým k odstráneniu prípadnej tvrdosti, ktorú by inak vyvolalo uplatnenie jednotlivých zásad, na ktorých spočívalo rozhodovanie o náhrade trov konania. Úvaha súdu, či sú splnené procesné predpoklady pre aplikáciu tohto ustanovenia však musela vždy vychádzať z posúdenia všetkých relevantných okolností konkrétnej veci, vrátane okolností demonštratívne uvedených v druhej vete § 150 ods. 1 O.s.p.. Predmetné ustanovenie preto nemožno interpretovať tak, že súdu umožňovalo kedykoľvek a bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane sporu. V danom prípade dôvody udávané žalobcom v odvolaní (poukazovanie na správanie sa žalovaného a jeho právneho predchodcu H. Ú., odkaz na celú popísanú situáciu) neodôvodňujú výnimočnú aplikáciu tohto ustanovenia.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p. a nárok na ich plnú náhradu priznal úspešnému žalovanému voči neúspešnému žalobcovi s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).